

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristolpna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v četrtek 11. junija 1885.

Letnik XIII.

Mir in sprava.

Ne na Dolenjskem, dragi čitatelj, temveč med Rusom in Angležem!

Razkadili so se na političnem obzorju črni oblaki, odložena je vojna med Rusijo in Anglijo — za nekaj let. Da, za nekaj let, kajti sprimeta se gotovo prej ali slej „medved“ in „som“, da se bođe stresal ves svet. Da je temu tako, poučil nas je strah, ki je prešinjal zadnje dni ude stare Evrope. Prerokoval je sicer „železni mož“: da mirno lahko opazuje kontinent krvavi ples severnega „medveda“ z morskim „somom“ v daljni Aziji, češ, da ostanejo nevtralne ostale države: toda mi smo ostali neverni Tomaži.

Najbolj je bila v škripcih onemogla Turčija. Povpraševal se je marsikteri: kaj bo mogla ali morala Turčija storiti, ako se prične vojska? Ko bi bil sultan zaprl Dardanele, zagrabil bi bil tudi Angležem pot, po kateri bi bili mogli napasti Ruse na najnevarniši strani. Dokler je namreč zaprto Črno morje, ne more se z vspehom bojevati z Rusijo nobena pomorska velesila. Na severo-zapadu branijo Rusijo Ledeno morje, mogočni Kronstadt in železne ribe torpedovke, na vzhodu pa ob Velikem morji so ruske obali malim armadam naravna trdnjava. Ko bi pa bil sultan odprl Angležem Dardanele, napovedal bi bil s tem Rusom vojsko, in „nolens volens“ bi druge države stopile v boj. Sploh v sedanjih časih sosed sosedu ne zaupa več, isto tako ne država državi.

Pisalo se je že po časopisih, da so poslale nekatere velesile v Carigrad strog ukaz, da mora sultan zapreti morsko cesto. S tem so hotle Angleže prisiliti, da mirujejo. Kaj pa, ko bi angleške oklopnice siloma potrgale verige ob Bosporu? Bi li bila v tem slučaju vojska omejena? Na to je odgovorila „N. Fr. Presse“, ki sicer občuduje in poveljuje Bismarka, tako-le: „Pred vsem naj nikdo ne misli, da ostanete Avstrija in Nemčija nevtralni, ako prisilite, da sultan postavi straže ob Dardanelah. Nasprotno bi se potegnile v Carigradu za Rusijo, ker bi Turčija pomagala le Rusiji, ko bi zaprla morsko

ožino. To bi si pa mogli raztolmačiti le tedaj, ko bi Avstrija in Nemčija hotle biti odgovorni za posledice ter Turčiji pomagati po Pariški pogodbi. Do tega bi pa najbrž Avstrija in Nemčija ne imele veselja, in z nevtralnostjo bilo bi pri konci. Morale bi darovati lastno nevtralnost, da bi jo ohranile Turčiji, boljše rečeno, napovedati bi morale Angliji vojsko, da bi boj omejile na Azijo. To pa bila bi največa neslanost in brezumnost.“

Ko bi bili državniki hotli, v prvi vrsti Bismark, ohraniti mir, pričeti bi morali drugje, ne pa v Carigradu. Toda Bismark je molčal kakor riba. Si li ni zual pomagati ali je v Skiernievicah govoril zadnjo besedo? Odgovori naj nam zopet „N. Fr. Presse“: „Nemškega kanclerja so budili od vseh strani, francoski in angleški listi; on pa je molčal. Tem zgovornejši so bili oficijozni nemški listi. Ščuvali so Rusijo ter trdili, da bilo bi greh, zadrževati Rusiji vzdignjeno roko; niti veljati niso pustili, da bi vojska med Rusijo in Anglijo utegnila Nemčiji škodovati. Računili so, da ostanejo prometni potje odprti skozi dežele, in nemški izdelki mogli bi konečno nadomestiti angleške. Zasramovali so Anglijo oficijozni in narodno-liberalni listi, smešili njeno armado, zasmehovali njene državnike. Doživeli smo dneve leta 1877, ko so uradni in pol-uradni listi krepko zagovarjali Rusijo proti Turčiji. To ni bil več glas nevtralnosti, marveč „gorkega prijateljstva do Rusije“.

S kratka, Bismark vojske ni hotel ovirati; mogoče je celó, da je rekel Rusom v Skiernievicah: „Vzemite si v Srednji Aziji, česar želite, proti Angliji se bomo že v Carigradu zavarovali“, kakor je rekel Francozom na Berolinskem shodu: „Vzemite si rajše Tunis.“ Česar toraj osiveli in mogočni državnik ni hotel storiti, storile so plemenite gospé v prvi vrsti carinja, ki je, kakor soproga angleškega prestolonaslednika, danska princezinja. Kar je pletla zvita diplomacija, razdrle so nežne ženske roke.

Rusija tedaj Herata ni še dobila, čakati bo morala da sad dozori ter sam pade z drevesa v njeno naročje. In Anglija, s čem se more tolažiti? Poučili so jo, da Turčija s Carigradom nima za-njo

nobene važnosti, ako ji pri novem razporu z Rusijo pred nosom zapró Dardanele in tako branijo njenega sovražnika. Gotovo bi bilo zanjo bolje, da Rus sam sedi ob Bosporu ter jo pusti mirno vladati v Indiji.

S tega stališča je pisal pl. Stein v „Monak. Allg. Ztg.“: „To je posledica, pred katero sedaj stojimo: postavila je stvari onega dela sveta na glavo; Dardanele kot obramba Evrope proti Rusiji so postale obramba Rusije proti Evropi.“

Od leta 1841 so v Londonu skrbeli, kako bi Turčijo varovali pred Rusijo. Zaprli so Rusom Črno morje, da bi bila Turčija od té strani varna pred njimi; sedaj so pa hotli Angleži na Črnem morji varovati Indijo pred Rusi, a zaprli so si ga sami. To jim je plačilo za egoizem!

L. 1871 je Bismark posređoval, da sta se razveljavila člana 11. in 13. pariške pogodbe in se proglasilo Črno morje za nevtralno. S tem se je Bismark zahvalil za rusko nevtralnost ob francoski vojski. Na Berolinskem shodu je bilo v članu 59. določeno: „Batum je prosta luka, ki je odločena „posebno“ za trgovino.“ Danes pa je Batum mogočna trdnjava ob Črnem morji. Angleži so toraj kovali verige ne Rusom, marveč sebi.

Kaj pa, ko bi si danes ali jutri Rus in Anglež podala roke čez Dardanele in druge dežele? Verjetno sicer ni, a mogoče vse na svetu!

H-t-b-r.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

(Dalje.)

Sklep.

Videli smo, da kmet tone v povodnji zemljiškega dolga in da se dá zdaj še rešiti. Liberalci pravijo, ako se kmetu huda godi, naj si pa pomaga. Mi pa pravimo, le Pavliha je bil tako pameten, da se je, ko mu je voda v grlo tekla, prijel za lase in se hotel sam na suho postaviti. Postave so pripravile kmeta v dolg in le postave ga morejo zopet iz

LISTEK.

Izlet iz Gorice v Tržaško okolico.

(Dalje.)

Poleg železnične proge iz Devinja, v pol ure oddaljeni vasi Sistijani se nahajajo v dolgem okrožju unkraj ces. ceste čez Bivio do Nabrežine velikanski kamnolomi, znani že iz starodavnih rimskih časov.*) Tu se lomi trdi pepelnato sivi in pisani granit za grobne spomenike, bel in črn lepo zvoneč kamen, ki je podoben marmorju, le da ni tako fin, ki se rabi za spomenike, za cerkvene tlake, lece in tudi altarje pa pri raznih stavbah. Tu izdelano kamenje se pošilja po ladjah v mnogoterih oblikah čez morje, celó v Aleksandrijo, v Port-Said, sploh v Egiptovsko deželo in drugam. Ta sicer nerodoviten kameniti kraj od Sistijane do Nabrežine je prava „Arabia petrea“, ali kamniti Arabiji podoben; vendar daje zarad zeló

*) Velika jama: Cava romana imenovana. Žalibog da se zgodijo tu večkrat tudi nesreče, da se kdo ali rani ali celó ubije, kakor mi je tožila nedavno neka mati, da se je njeni 17letni sin kamnosek padši v globočino takoj ubil. Pis.

razvite kamnoseške obrtnije mnogo ljudem dela in jela.

Ker ne gre navadni vlak iz Gorice naravnost v Trst, marveč se zavija pri Biviu proti Nabrežini čez dolgi vzvišeni cestovod, da se tu spoji z Dunajskim vlakom, smo morali ž njim na Nabrežinsko postajo, kjer smo se vstavili ravno ob 7. uri zvečer. Da se zamorejo potniki tu okrepčati, in ker se tu priklepajo in razklepajo železnični vozovi in parni stroji, stoji vlak navadno pol ure in včasih še dalj časa. Nabrežinska postaja je res velika, ali kdor bi se hotel kot lačen do sitega najesti v njeni okrepčevalnici, bi moral seči precéj globoko v žep. Železniško uradniško osobe ima pa tako pri jedi kakor pri pijači 25% odpusta. Nu, ker je bil ta dan post vélikega četrtka, si nisem hotel nič privoščiti, razun merice stare vode ali piva, ki je bila pa prav plehka; saj sem tudi dobro vedel, da me čaka prijatelj s svežimi ribami, ktere so mi od nekdanj priljubljena jed, ker sem tu jaz svoje mlade leta (od 16. do 21. leta) ob morju prebil. Kdor je navajen živeti in dihati blizo morja, ta se nerad od njega loči, in tako se je tudi meni godilo, ko sem se moral gredóč za svojim poklicem oddaljiti od morja. Nu, hvala Bogu,

da bivam zdaj zopet pa na tako vzvišenem kraju, če tudi več milj od morja, da vendar lahko zrem nanj s prostim oćesom, sosebno pa z daljnogledom.

Ko me je moj ranjki oće prvokrat kot desetletnega dečka peljal v Trst, kamor je šel z vozom po turšico, jaz sem mu pa varoval na ulici vole, se nisem mogel zadosti načuditi tej neizrečeno veliki luži, posebno pa velikim „racan“ barke imenovanim, ktere so se pri južnem vetru tako lepo zibale.**) Posebno sem se pa vstrašil, ko je prikobacal iz neke trijamborice (ladje) kot saje črn človek, nek zamorec, kterege sem imel v prvem hipu za pravega peklenščeka; kurja polt se me je še bolj polastila, ko pride za njim še drugi in tretji! K sreči je moj stric, ki je ravno košaro sadja prodal, v tem hipu groze k meni stopil in me umiril, da nisem iz kože skočil zarad prevelikega strahu. O zdaj pa že verujem, sem rekel mojemu dobremu stricu, tudi v živu zlodja, saj mu je zamorec dovolj podoben, le da nima rožičkov, kakor jih imajo zavrženi angelji!

**) Bilo je na velikem kanalu, ki sega do trga in cerkve sv. Antona novega, na čegar pročelju stoji napis: Divo Antonio Thaumaturgo. Pis.

njega izvleči. Le država, oziroma dežela, more kmeta dolga rešiti.

Kedar se kmet iz povodnji zemljiškega dolga reši, kedar se osuši in spočije in kedar se s postavami prihodnja povodenj zabrani, potem si bo pa že kmet sam vedel naprej pomagati. Dokler je človek bolan, potrebuje strežaja; ko se pa ozdravi, si pa sam veliko bolj pomaga, kot mu je mogel prej strežaj pomagati. Zdaj potrebujejo kmetje, ko jih dolg duši, pač za vsako malenkost strežaja, ali uradnika; ko se pa ozdravijo, bodo že sami za-se skrbeli in polovico manj uradnikov po kancelijah bo zado-stovalo. Ko bodo k moči prišli, ko bodo spoznali, da ima njih stan trdno podlago, bodo ponosni postali na svoj stan. Zdaj, ko so oslavljeni, si v stiskah še sami ne morejo pomagati, klicati morajo strežaja na pomoč ali ta jim, se vé da, ne more dosti postreči. Ko pa trdni postanejo, si bodo pa v potrebah že sami med seboj mogli pomagati. Združili se bodo, brez priganjanja bodo nastale manje in večje zadruge.

Zadruge bodo kmetom oskrbljevale primerni kredit. Posojilne zadruge imamo sicer že zdaj ali té pri najboljši volji ne morejo dajati primerne kredita. Zadruge bi skrbele, da bi kmetje svoje pridelke prav kup prodajali in da bi potrebne reči prav kup kupovali. Na Gornjem Avstrijskem imajo že zdaj društvo (imenuje se konsumno društvo), ki ima po raznih krajih skladišča, v ktera kmetje svoje pridelke spravljajo in v kterih jih drugi ljudje po primerni ceni kupujejo. Da to društvo, katero so vneti katoličanje napravili, prekupcem in špekulantom ni nič kaj všeč, nam ni treba praviti. Zadruge bi napravile, kjer bi bilo treba, primerne miine, žage, mesnice, apnenice in morebiti celo tovarne. Na Českem so marsiktere občine same vstanovile tovarne za sladkor; da te tovarne zdaj ne morejo shajati, je krivo le to, ker so bile osnovane na špekulacijski podlagi. V Bohinji se je pred nekaj leti po prizadevanji g. župnika Mesarja napravila mlekarstva druga, ki kakor se čuje, dobro shajo. Zadruge bi oskrbljevale zavarovanje, zadruge bi se omislile večje kmetijske mašine, skrbele bi za ceste, za obširnejše zboljševanja, za kmetijske šole itd. Zadruge bi imele iste pravice kot sedanji občinski zastopi, dobiti bi morale pa tudi še marsiktero pravico v sodnijskih in političnih zadevah.

Rekli smo, da se bodo zadruge gotovo vstanovile, kadar pridejo kmetje k moči; kajti, ako se že zdaj snujejo zadruge, ki so kolikor toliko male in enostranske, se bodo potem gotovo mogle kolikor toliko popolne snovati. *)

Kmetijski stan je podlaga vsaki državi; kjer so kmetje zadovoljni, imoviti, tam je tudi država trdna. Naši kmetje so zvesto udani presvitlemu cesarju, naši kmetje ljubijo domovino in zato je tudi naša država veliko bolj zavarovana kot marsiktera druga. Ali nekaj je vendar, kar gotovo ni državi v korist namreč, naši kmetje imajo jako malo zaupanja do državnega in deželnega zbora. Velikokrat sem se o volitvah pogovarjal z našimi kmeti in sicer tudi s takimi, ki časnike prebirajo, a skoraj

*) Toliko naj o zadrukah zadostuje za zdaj. O priliki bom pa o zadrukah in sploh o preosnovatvi kmetijskega in rokodelskega (tovarniškega) stanu obširnejši spis priobčil.

Pogled tega črne*) mi je pa tako zelo pretresel mozeg ali kosti, da sem večkrat sanjal o Trstu in o črnih ljudeh, ki lazijo iz ladij, in tedaj sem se vselej prestrašil ter iz spanja zbudil. Toliko bodi memogredé v tej čudni božji luži omenjeno!

Ko smo zapustili Nabežinsko postajo isti večer, je bila že noč; „lukamatija“ nas pelje v trdi noči vedno navzdol proti krasnemu tržišču Trstu. Naravno, da sva govorila z mojim sopotnikom zopet o Tržaških razmerah, o nevhvaležni „irredenti“, kar se mu pa ni mnogo dopadalo, in je zanikal njeno obilno število v Trstu in po Istriji, češ, da časniki pretirajo itd. Vendar se gospodu sopotniku, ces. uradniku, ki se pripozna k laški narodnosti, pa dobro večjemu tudi nemškega jezika, ni dozdevala logična prošnja Tržaškega zbora za italijansko pravno akademijo; kajti v Avstriji ste le dve čisto laški gimnaziji, namreč v Kopru in v Trstu in da dokler ni več laških gimnazij, je „vse to nezmysel in piramidalna neumnost!“ O dalmatinskih gim-

*) Zamorec ni prava beseda, ker pomeni le človeka tam preko morja živečega. Saj je med Slovenci veliko priimkov, ki nosijo pomen črnih ljudi. N. pr.: Čerin ali Čeren, Černie ali Černy itd. Pis.

vselej se mi je reklo: Kolikor bolj volimo, toliko težje shajamo. Gospóda skrbi le za-se, za nas kmete se pa ne meni. Ako izvolimo Petra ali Pavla, davki bodo gotovo še večji, veliko huje kakor zdaj se nam pač nikdar ne more goditi.

Deloma je ta sodba resnična, kajti na podlagi sedanjih postav tudi najboljši poslanci ne morejo kmetu koristiti. Tu krpanje nič ne pomaga. V zadnjem državnem zboru se je sklenila postava (imenuje se komasacijska), vsled ktere bi kmetje, ki imajo po vseh kotih raztresene parcele, prav nizko pristojbino ali procenke plačevali, ako bi parcele zamenjavali ali kupovali v ta namen, da bi bilo njih zemljišče bolj združeno ali arondirano. Ta postava je gotovo dobra ali kaj pomaga, ker se je zadolženi kmetje ne morejo posluževati. Krpanje nič ne pomaga, pomagalo bi le, ako bi se kmetom in drugim stanovom škodljive postavbe kar naravnost odstranile. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. junija.

Notranje dežele.

Štajarski Nemci med saboj sami niso edini, kje jih prav za prav boli. Ko so praznovali zmago dr. Aussererja, se je, kakor običajno tudi mnogo govorilo. Dr. Duhač je rekel ves poln poguma in ognja za nemško reč, da Slovenci po Štajarskem niso še nobena povodenj, pred katero bi se bilo ondašnjim Nemcem bati; k večjemu, pravi dr. Duhač, bi jih malemu potočku primerili. Dr. Schmiderer je zopet čisto drugačnih misli. On pa ravno Maribor smatra za nemško trdnjavo, ob katero se bo razprševala slovanska povodenj. Kako se to strinja. Duhač in Schmiderer sta oba v enem taboru doma in vendar prvi trdi, da se Nemcem slovenskega potočka ni bati, drugi pa sicer povodenj priznava, toda pravi, da jo bode Mariborska trdnjava razpršila. Gola komedija in prav nič družega ni vse skup to, kar je indirektno priznal tudi jeden glavnih levičarskih stebrov, dr. Plener, tisti, ki bi rad finančni minister postal; le-ta je rekel, da je vse skup mlatva prazne slame, kar so dosedaj o odepu Dalmacije in Galicije govorili, ker je stvar sama ob sebi neizvršljiva. Tu ga imate!

Na Dunaji so pri **volitvah v državni zbor** nemško-liberalci hudo pogoreli, ki so ves čas, od kar se je v Avstriji pričela ustavna doba, na Dunaji javno mnenje delali. Letos jim je spodletelo! Skupno ima Dunaj 12 poslancev in so razdeljeni: na notranje mesto 4, na drugih 8 okrajev pa po enem. Po štirih okrajih so se ljudem letos oči odprle, da z nemško-liberalci ni nič in so jim hrbet obrnili; po drugih štirih so še ostali, kakor tudi v notranjem mestu. Dvignil se je proti njim čisto nov rod volilcev celih 18 tisoč možčan — petakarji — ki so letos prvikat zadobili volilno pravico. Petakarji imenujejo se namreč volilci, ki pravega davka po 5 gold. plačujejo in ti so se jim vpri, kakor je videti — z vspehom. Da v notranjem mestu še ni levičarjem stališče spodbito, vzrok ni prevagljiva inteligenca tega okraja, temveč obilno židovskih mogotcev, bogatašev in židovskih advokatov, katerim je bil liberalizem do sedaj molzna krava, ki jih ni le živela temveč tudi odebelila. Toda lahko rečemo, če se bodo Dunajčanom tako i nadalje odpirale oči, kakor so se jim letos jele, bo pri bodočih volitvah komaj četrti del toliko liberalcev še ostalo, kakor jih je letos izšlo iz volilnega vrča. Sploh se pa sme o Dunaju trditi, da od dne do dne bolj židovsko-libe-

ralni značaj zgublja in si prizadava taistega s kozmopolitičnim zameniti, ki se bo na konservativnem opiral.

Pri vsakem podjetji čaka človeka dvoje reči: dobiček ali zguba. Tej osodi se nam tudi pri **sedanjih volitvah** ni bilo mogoče ogniti. Levičarji so, kolikor se že sedaj soditi dá, za kakih 20 sedežev na slabšem, desničarji pa vsaj za 10 mož na boljsem. Ostanek razdelil se bo med antisemite, demokrate in „divjake“. Vendar pa te zgube niti „N. Fr. Presse“, niti „D. Zig.“ nočete videti, ter svoje naročnike še na dalje sleparite, da so volitve za levičarje jako vgodno se izvršile. Če bi le res bilo; a dobro, da ni! Pa tudi tedaj bi se položaj levičarjev ne mogel še vgoden imenovati, če bi tudi nobenega mandata ne bili zgubili, kajti ostali bi bili pri starem, toraj še na dalje v manjšini in da to ni ravno vgodno, vé vsak, kdor se je sploh že kdaj pečal kaj s političnim življenjem. Tako pa niso ne le nič pridobili, tudi ne ostali, kakor so bili, temveč še za 20 mož na slabšem, kakor so bili poslednjih šest let. Iz tega je za vsacega, kdor ima le zdrave oči, takoj razvidno, da je narodu levičarska modrost že presedati jela, in kdo jim je porok, da pri bodočih volitvah zopet ne bodo še ob dvakrat dvajset glasov? Levičarska moč je podobna prsteni kepi v dolino valeči se, ktera se pri vsakem preobratu razsipa in razpada, da je naposled skoraj nič več skupaj ni. Stranka, ki nam je nekaj postave dajala, je prišla tako daleč, da svoje pristaje le še z omlačenimi frazami navdušuje in ravno s tako robo tolaži. S tako stranko pa narod vendar ne bo zadovoljen.

Na Dunaji imajo društvo za **podpore izpuščenih kaznjencev**, ki je imelo minuli mesec svoj glavni shod in se je pri tisti priložnosti tudi letno sporočilo razdelilo. Dohodkov je društvo imelo lansko leto 10.461 gold. 31 kr., od kterih je 8066 gold. 90 kr. porabilo. Med dobrotniki, kateri društvu za dohodke skrbé, so v prvi vrsti: Njuni Veličanstvi cesar in cesarica, cesarjevič Rudolf in Štefanija, dalje nadvojvode Ludovik Viktor, Albreht, Friderik, Rainer in Žiga, ter nadvojvodinja Marija Antonijeta Toskanska. Dolenje-avstrijski cesarski namestnik baron Possinger je društvu dal 2000 gl. podpore, Dunajski magistrat pa 200 gl. Premožnja imeli so konec leta 1884 naloženega v notni renti 31.390 gl., katero je blizo 26.272 gl. po kurzu vredno. Iz tega so podpri 584 izpuščenih kaznjencev. 131 kaznjencev delavskega in obrtniškega stanú prisrbelo je društvu zopet delo, od kterih jih je konec leta le še 89 v službi ostalo. Vsi drugi so ali službo sami pustili, ali pa so bili zarad pijanosti, lenobe itd. iz službe odpuščeni. Naloga društva je lepa, in kakor se iz konečno navedenih števil vidi, tudi koristna, kajti še nekaj več nego dve tretjini od teh, ki so zopet v službo prišli, se je zopet poštenega dela prišlo.

Vnanje države.

V očigled vedno bolj pogostih bolezní, ki so jele **nemškega cesarja** napadati, jeli so se posamični politikarji, kakor tudi večji ruski časniki pečati z mislijo, kakošen bo politični položaj v Evropi po smrti nemškega cesarja? Večina vsi so tega mnenja, da bo v tistem trenutku, ko bo cesar Viljem oči zatisnil, zašla tudi zvezda knezu Bismarku. Saj je celemu svetu znano, da s cesarjevičem nista prav nič prijatelja, še manj pa s cesarjevičino, ki je angleška princesa. Optri na to, sklepajo politikarji tudi po Rusiji, da bo s smrtjo cesarja Viljema konec nemško-ruske prijaznosti, ktera se bode umaknila angleško-nemški s poti. Ta zveza obrnila bo potem svojo ost proti Rusiji in Francoski in tretja v zvezi bo pa hoté ali nehoté Avstrija, če bodo sploh naši dotični veljaki stvar z zdravimi in ne s pokvarjenimi očmi gledali. Avstrija more si iskati prijateljstva obeh teh moči, ako hoče sploh na Balkanu svojo politiko vtrditi. Ona se ne

može oboje oblasti višje cerkvene in svetne, za ohrambo naše materne slovenščine tako malo vneti, da, celo nasprotni.

Pač ne more človek nič dobrega misliti, da moramo le edino mi Slovenci izvzeti biti od djanske ravnopravnosti v šolah,*) za ktere plačuje naš narod toliko z žulji zasluženih davkov. Mar je naš Zveličar žide v drugem jeziku učil, kakor v svojem lastnem? Zlasti pa mi ne gré v glavo, zakaj da se podučuje verstvo v nemščini; verstvo, katero zamore vpljivati na voljo in srce prav le tedaj, ako se ono predava v narodnem jeziku. Tudi naravoslovje, živalstvo in rastlinstvo je potrebno v našini podučevati, kajti ko zapusti dijak dotični razred in potem gimnazijo, ne vé za domače imena niti domačim živalim, niti žužkom, niti ticam, niti rastlinam, ktere sleherni dan vidimo. Mar se ne vjema takošno podučevanje v tuščini, kakor pést na oko?!

V tem smislu sva kramljala z na videz precej dobrim uradnikom, ko naenkrat zaupije sprevednik:

*) Saj je celo nemško-konservativno katoliško društvo v Gradcu 26. aprila t. l. v svoji resoluciji se izjavilo: „da hoče stati za ravnopravnost, ker to načelo je ravno tako pravično kakor krščansko.“ Pis.

*) Zamorec ni prava beseda, ker pomeni le človeka tam preko morja živečega. Saj je med Slovenci veliko priimkov, ki nosijo pomen črnih ljudi. N. pr.: Čerin ali Čeren, Černie ali Černy itd. Pis.

ne sme ravnati po Nemcih, od katerih še nismo za piškav oreh dobrega prejeli. Avstrija, Francoska in Rusija, vstrahovale bi lahko svet če bi na to prišlo. Med seboj v neposredni dotiki deloma po suhem, deloma po vodi, bi pač lahko celi ostali Evropi postavale narekovanje; kaj pa še le Rusija na Bosporu? Brez teh dveh velesil ondi ne bo nič opravila, vsaj sedaj še ne, s tema dvema bo pa vse dosegla.

Bismark je dvignil roko nad *nemško delo in nemško obrtništvo*, hotel jo blagosloviti, pa jo je — hudo vdaril. Carino je napovedal tujim izdelkom, pri poljskih pridelkih pričenši do vsake vrste najfinejših tujih izdelkov. Ker je pa že v naravi sami vtrjena postava o jeku, da, kakor človek v gozdu zavpije, tako se mu iz gozda jek oglasi, se tudi Bismark ne bo čudil, če se je v inostranstvu nasproti nemški obrtništvi ravno tako postopalo, kakor je on z inostranstvom ravnal v tem smislu. Rusi so se prvi proti Nemčiji in njenim izdelkom obrnili. Bismark je rusko žito obdačil, Rusi so pa na nemške kovinske izdelke tako carino naložili, da bode nemškim obrtnikom naravnost nemogoče svoje izdelke še na Rusko pošiljati, ako nočejo ne le čisto zastoj, temveč še celo v zgubo delati. Sploh je že poprej nemško kovinska obrt na Ruskem slabo kupčijo imela, odslej nadalje pa že prav nič ne bo. Za Rusi preprečili ji bodo pot Švicarji, za temi pridemo na vrsto mi in potem naj bodo nemški kovinarji svoje izdelke v dimnik obesili in posušili za bodočnost. Bismark je hotel s tem Nemčiji pomagati, pa jo je le vdaril in hudo vdaril, kajti kakor vse kaže, se bo carinska vojska po celi Evropi vnela in bo pri vsem tem največ Nemčija trpela.

Pri *sv. Stolu v Rimu* imajo ravnokar vso svojo pozornost v Afriko obrnjeno. Veliko državo Kongo hočejo preskrbeti s katoliškimi misijonarji, za ktere mislijo v bodočnosti mladenče jemati iz misijonskega semenišča kterega bodo v Löwnu osnovali. Prve postaje misijonske napravili bodo ob Kongu.

V *laškem državnem zboru* sklenili so za bodoče finančno leto 1885/86, ki se s 1. julijem prične, postaviti dva milijona lir za Asab in Masano. Poslanec Riccio je pri tej priložnosti oestro grajal vrhovno vojaško oblastnijo, češ, da je ona vzrok tolikošne nezadovoljnosti med častniki laške vojske. Dve reči ste, ki nezadovoljnost širite in se morate odpraviti. Preveč je namreč med častniki izvanrednega poviševanja, kar med ostalimi le nevoljo vzbuja in prevečkrat se zgodi, da se ta in oni častnik, ki je še krepek na duhu in telesu, prestavi na razpolaganje. Minister je rekel, da ima že pripravljene določbe, ki jih misli v bodoče predložiti zboru v sprejem, s kterimi se bode izvanredno povišanje kolikor toliko omejilo. Nekaj pa mora vendar le nadarjen in priden častnik imeti prednosti pred malomarnim in lenim. Krivica bi se prvemu godila, ko bi se z drugim enako poviševal. Zarad tega se bo vpeljalo poviševanje po vrsti službenih let in na podlagi obnaševalnih listin za navadne častnike, izvanredno poviševanje se bo pa obdržalo, kakor je to v Avstriji navada, le v pripoznanje izvanredne nadarjenosti, pridnosti ali sploh izvanrednih zaslug. Kar se pa tiče prestave častnikov na razpolaganje, ni nikakor od starosti dotičnega odvisno, temveč je več ali manj fakultativnega pomena. Le-ta bi se pa pač odpraviti smela, kajti s tem imajo višji častniki neljube jim podrejene častnike popolnoma v rokah.

Djali smo že včeraj, da se na *Angleškem* ministerstvo maje in da če se v resnici podere, se bodo na mesto sedanjih liberalcev vsedli konservativci. Njihovo glasilo „Standard“ pravi, da so voditelji njegove stranke že pripravljene na vladno krmilo stopiti in imajo za slučaj izdelane tudi že ministerke liste. Gladstone odpotoval je h kraljici v Balmoral, da ji izroči svojo in svojih tovarišev odpoved. Ako

bodo res „Tories“ (konservativna stranka) prišli na krmilo, odločen je Markiz Salisbury za mesto prvega ministra, s kterim bo prej ko ne združil tudi ministerstvo zunanjih zadev. Od druge strani se pa zopet sliši, da bi kmalo Northkote prevzel sestavo novega ministerstva. Sicer je pa jako neugoden čas, da bi se ravno sedaj menjavalo ministerstvo, ko še več raznih in jako važnih obravnjav z inostranskimi velesilami ni dognanih, pa tudi v parlamentu še niso z vsem pri kraju. Tako postavim je irska postava, ki tudi še ni stalno dognana, že liberalnemu Gladstonejevemu kabinetu grozno preglavico delala, koliko več, pravijo časniki, bi jo pa še le konservativnemu. Smešno! Naj se dajo Ircem pravice, kakor so jih nekdanj imeli in vseh težav bo konec! Dalje bo konservativcem oviro delala manjšina, v kteri so sami v dolnji zbornici in večine tudi ne bodo še kmalo dobili, ker ne bo še tako hitro novih volitev. Taiste so namreč odvisne od nove razdelitve okrajev, za kar pa še niti postave potrjene nimajo.

Izvirni dopisi.

S Štajarskega, 10. junija. (Po volitvah.)

Na koncu tako važnega opravila, kakor so bile zadnje volitve v državni zbor, zdi se nam vredno, da se še enkrat nanje ozremo ter opozorimo na nekatere okoliščine, ki so pri teh volitvah dobro ali slabo vplivale in bi tudi prihodnjic enako vplivale, če se ne predrugečijo.

Z volitvami za kmečke občine smemo v obče jako zadovoljni biti, kajti ne le pri volitvah volilnih mož, ampak tudi pri volitvi poslancev smo se prepričali, da imamo med priprostimi kmeti že toliko probujenih in zanesljivih narodnih mož, da smo lahko brez skrbi za bodoče volitve kmetskih občin. V Mariborskem volilnem okraju se še sicer nahajajo ostanki stare Seidelnove garde, ki pa je po besedah nekega gardista pri letošnji volitvi obhajala svojo sedmino, toraj je čez šest let menda ne bomo več na volišči videli. Ako se do bodočih volitev še v Mariborskem okraju narodna zavest in zavednost lastnih pravic med kmetskim ljudstvom tako okrepi, kakor je že zdaj v Ptujskem in celjskem okraju, tedaj bode narodna zmaga v teh okrajih za vselej zagotovljena.

Slabše so se obnesle za štajarske Slovence volitve po mestih in trgih Malega Štajara; zato bodo morali v bodoče narodnjaki pred vsem na to gledati, da si po mestih pripravijo trdnejša tla. Pri naravnih razmerah to ne bi bilo tako težko, kajti po vseh trgih in tudi po mestih je večina prebivalcev slovenske krvi, samo da se ti prebivalci svoje narodnosti premalo zavedajo ali pa se dajo od naših nasprotnikov preveč strahovati. Mnogo je tega kriv bojazljivi in miroljubni značaj Slovencev, ki želé z vsemi v miru živeti, nikomur se ne zameriti in rajši krivico trpeti, nego se za svoje pravice javno potegniti. Ta bojazljivost, odvisnost in nezavednost se je pri zadnjih mestnih volitvah, kterih so se Slovenci povsod prvokrat vdeležili, očitno pokazala, kajti liberalna nemška poslanca imata morebiti polovico glasov od volilcev slovenske krvi. Zadnja mestna volitev po Malem Štajaru je tudi to pokazala, da s polovičarskimi kandidati ni nič opraviti, zato je morala po nekterih nesrečnih poskusih narodna stranka odločne narodnjake za kandidate postaviti, če je sploh hotela kaj glasov dobiti, kakor je tudi nemška stranka že od začetka postavila svoja najbolj odločna nemška liberalca.

Za Slovence podučljiva okoliščina je tudi ta, da so menda vsi uradniki in takoimenovani konservativni mestjani volili skrajna liberalca dr. Aussererja in dr. Foreggerja in zadnjega baje kljubu papeževi encikliki in škofovemu pastirskemu listu celó najvišji Celjski cerkveni dostojanstvenik, česar pa ne moremo lahko verjeti, ker je mestna volitev tajna, toraj se le težko izvé, kako da kdo voli.

Ta okoliščina, da mestjani tajno volijo, ne očitno, kakor kmečki volilni možje, morala bi biti na korist svobodni volitvi po lastnem prepričanju, pa žalibog, da je ravno med našimi mestnimi volilci tako malo prepričanja, da jih še mnogo tajno ne upa drugače voliti, kakor mu je bil kteri vpljivni agitator naročil.

Volitve kupčijskih in obrtnijskih zbornic v Gradeu in Leobnu vršijo se vedno brez ozira na Slovence, in tako tudi volitve velikih posestnikov, ki so v veliki večini liberalci. Slovenci na to volitev tako dolgo ne moremo nič uplivati, dokler konservativni Nemci med velikimi posestniki ne dobijo toliko glasov, da jim par slovenskih gla-

sov do večine pomore. O kompromisu med liberalnimi Nemci, konservativci in narodnjaki štajarskega velikega posestva nočejo liberalci nič slišati, dasi-ravno bi bil tukaj kompromis na pravem mestu.

Izid zadnjih volitev na Štajarskem je toliko slabši od predzadnjih, da so na Gorenjem Štajerju konservativni Nemci enega poslanca zgubili in zato so liberalci enega pridobili. Spremenjene osebe nekterih poslancev nimajo tolikega pomena, da bi to bilo vredno omeniti, ker v glavnih načelih so vsi nemški liberalci enih misli.

Domače novice.

(Odbor „Slovenske Matice“) imel je včeraj, 10. t. m. ob 1/2 6. ure zvečer svojo 69. skupščino, kteri je predsedoval prvi podpredsednik g. Marn in se je je vdeležilo 15 ljubljanskih gg. odbornikov. Zapisnik zadnje seje se odobri, potem pa g. prvo-seđnik naznanja, da je jugoslovanska akademija v Zagrebu Matici poslala mrtvaški list dr. Geitlerja, vseučilišnega profesorja v Zagrebu.

G. tajnik poroča, da g. Kunstek v Ptaji prosi, naj se tam kdo drug postavi za poverjenika, ki mu bode morda mogoče kaj več udov pridobiti, kakor njemu; toda odbor sklene g. Kunsteka prositi, naj še ostane, ali pa naj on sam Matici naznani koga, ki bi se mu zdel primeren za ta posel.

Gosp. Lego se je zahvalil za čast, da ga je „Matica“ izvolila za svojega častnega uda in pošlje v zahvalo zbirko knjig, ki jih je deloma sam daroval, deloma nabral pri prijateljih.

V opravljeni odboru „Narodnega doma“ se kot zastopnik „Slovenske Matice“ zopet izvoli gosp. Senekovič.

Gosp. Bogdan Ternovec iz Sežane naznanja, da ne more biti več poverjenik, ter za ta posel navetuje g. Lebana, vodja zemljiščne knjige, čemur odbor pritrdi.

Novih udov pristopilo je „Matici“ 38, med njimi 1 vstanovnik, kar priča, da se zaupanje do prvega našega literarnega zavoda zopet vtrjuje in da število udov njegovih raste. Letnino je doslej plačalo 578 udov.

Akademičnemu društvu „Zvonimir“ na Dunaji se daruje nekaj „Matičnih“ knjig. Svečanostne knjige Kosove o Cirilu in Metodu pa „Letopisa“ se bode natisnilo letos 1600 eksemplarov.

G. Lapajnetu se poroča, da mu more „Matica“ posoditi samo klišé Schödlerjeve knjige, kterih se pa komaj tretjina vjema s podobami v knjigi Pokornijevi.

Od Notranjskih rodoljubov ponujena Jurčičeva vstanova sprejme se v oskrbovanje s to pogojo, da se spoji z enako Tomsičevo vstanovo, ki bode potem imela nad 2000 gldinarjev istine, da se obresti vsako drugo leto podaré za najboljšo pripoved, in da dotična odbora privolita v to spo-jitev.

Pogodba z „Narodno Tiskarno“ zaradi tiska letošnjih knjig se vzame na znanje, ter se odobri, da se izvrše potrebne poprave v „Matični“ hiši.

Gledé nasvetov občnega zbora se interpelacija g. Trstenjaka zarad boljše slovniške pisave priporoča gg. vrednikom „Matičnih“ knjig, da naj se ozirajo na-ujo.

Gledé nakupovanja lastništva slovenskih knjig se povdarja, da odbor sam vé ceniti take prilike in se jih bode posluževal. Do deželnega zbora pa se bo napravila prošnja, da bi „Matici“ dovolil nekoliko povračilo stroškov za izdane šolske knjige.

Dalje se sklene „Matične“ ude prositi, da vse nasvete, ki jih želé pri občnem zboru staviti tudi v smislu § 6 lit. c. društvenih pravil, vsaj 14 dni prej naznanijo odboru, in konečno se še določi, da se bodo vsi novi udje s poročilom o odborovih sejah vred naznanjali v „Novicah“.

Sklep seje ob 1/2 8. uri zvečer.

(Javna tombola) na korist bolniškega podpor-nega društva in tukajšnjega društva gospá „rudečega križa“ bo v nedeljo 14. t. m. popoldne ob 1/2 5. uri v „Zvezdi“. Dobitki bodo: a) pet tern po 5 gold.; b) štiri kvaterne po 10 gold.; c) tri kvinterne po 20 gold.; d) prva tombola za 100 gold. v zlatu in srebru; e) druga tombola za 50 gold. tudi v zlatu in srebru.

Tablice prodajajo se pri Kleinmayerji v „Zvezdi“, pri Karingerji na mestnem trgu, pri Tillu v Špitalskih ulicah, pri Schläfferji pred

Grignano-Miramare! Ljudje pravijo tej postaji po slovensko Grljan; kajti tudi tukaj in do Trsta in v Trstu stanuje naš rod. Že večkrat sem se tukaj peljal pa čez dan, kakor je tudi najlepše, kajti vživa se raz železnice diven razgled po sinji Adriji prek Trsta do Pirana onstran, in do otoka Grada pa tostran. Vselej pa memo Miramara, krasnega grada blagega ranjcega Maksa peljaje se, se mi je vrivalo mišljenje na njegovo žalostno osodo v Meksiki. Zgodovina tega blagega avstrijskega nadvojvode, cesarjevega brata, bo vselej v zgodovini za Napoleona III. sramoten madež, ker ga je kakor nalašč v porabo svojih nečistih in neslavnih namenov zvalil v novi svet. — Cesarja Maksa katastrofa (1867) je bila gotovo začetek njegovega sramotnega padea (1870). Ker je to čitateljem „Slovenca“ več ali manj znano, naj pokrijem s plaščem zamolčljivosti to milovanja vredno dogodščino machiavelistične Napoleonove politike, ktera je slednjic tudi njemu skopala grob, v kterega se je strmoglavil pri Sedanu (2. sept. 1870). Zato se ne imenuje zastoj, „da svetna zgodovina je navadno tudi svetna sodba!“

(Dalje prih.)

sv. Jakobom in pri Rögerju ob Št. Peterskem mostu po 20 kr., kakor tudi po vseh loterijah in trafikah; v nedeljo dobivale se bodo pa tudi v „Zvezdi“ pri odru nalašč za tombolo postavljenem od 9. ure zjutraj do 4. ure popoldne.

Številke bo vlekel deček-sirota in se bodo iste takoj razobesile na vse štiri strani na stolpu nalašč za to postavljenem. Kdor bi zadel, naznani naj to z mahanjem žepne rute, da komesija ne bo dalje vzdigovala; da se bo dotična tablica pregledala in dobitnik izplačal.

Zadete številke naj vsakdo s svinčnikom prečrtava. Na vsaki tablici bo po 15 števil. Ako bi se h krati več srečnih oglasilo za dobitke, žrebalo se bodo za vse skupaj posebej in najvišja številka določila bo dobitnik.

Ako bo grdo vreme, se bo tombola preložila na drugo nedeljo. Kupljene tablice ostanejo v tem slučaju veljavne.

(Izvolitev g. Grassellija) za Ljubljanskega župana je presvitli cesar z najvišjim odlokom od 1. junija potrdil.

(Umrli je) tukajšnje c. kr. deželne sodnije predsednik, g. J. Kapretz, sinoči ob 11. uri. Ranjki je bil, če prav na tako visoki stopinji, vendar-le tudi slovenski stranki pravičen in zaradi tega povsod in od obeh strank spoštovan in ljubljen, če tudi ni dolgo užival dostojanstva predsednika deželne sodnije. Zguba ta bo za nas tem bolj občutljiva, ker se ne vé, kdo mu bo naslednik in smo ravno Slovenci na tem visokem službenem mestu še vrlo malo nam prijaznih predsednikov imeli. Pogreb bo v petek ob 1/4 na 7 iz Kongresnega trga k sv. Krištofu.

(Pred porotniki) stal je včeraj 17letni Nace Habjan zaradi hudodelstva uboja. Z matiko je bil na 19. februarja Pavleta Gregorca tako zdelal, da je ta vsled tega čez malo časa umrl. Habjan je dobil tri leta. — Porotne obravnave letos skoraj nimajo družega posla, kakor pobijalce soditi, in teh je od leta do leta več. Kolikor več se šnopsa stoči, tolikanj več mladih pretepačev pride na Grad zaradi poboja. Ali bi se res tukaj ne dal pobijalcem veselju do te krvave in peklenske zabave zapah zaričiti. O pač! Naj bi se le napravil za našo deželo izjemni stan zaradi pobojev, kakor so ga na Dunaji napravili zaradi anarhistov in pobojev bo konec. Če tudi bi se pobijalec ne obsodil na vešali, kakor se to zgodi z roparjem, vendar naj bi se mu dala najvišja kazen, ki jo kazenski zakonik za to hudodelstvo dopušča, najmanj pa vsakemu po deset let in staviti smemo kar kdo hoče, da bo pobojev takoj konec!

(Obsojen) pred porotno sodnijo je bil v torek popoldne 38letni Franc Rajgelj iz Drulovka zaradi hudodelstva uboja, doprinešenega nad Michaelom Vraničem, kterega je s pipcem pod rebra osuval in mu je ob enem tudi pljuča tako poškodoval, da je Vranič kmalo na to umrl. Rajgelj je dobil 6 let hude ječe in mora 20 gld. Vraničevemu dedičem povrniti.

(Obesil se je) Ignacij Rose, davkar v Kostanjevici na Dolenjskem. Vzrok ni znan; baje se mu je zmešalo. Blagajnica je v redu.

(Razpisana) je stalna služba vjetniškega paznika na Ljubljanskem Gradu. Plače je 300 gl. in 25% doklade, stanovanje, obleka, kruh, kurjava in svečava. — Dalje je razpisana služba začasnega vjetniškega paznika z 260 gl. in 25% doklade z vsemi drugimi pritiklinami, kakor zgoraj. Prošnje naj se vlagajo v 4 tednih na c. k. državno pravdnitvo v Ljubljani.

(Razpisana) je služba okrajnega sodnika v Kranji. Prošnje naj se vlagajo do 28. junija pri predsedništvu c. kr. deželne sodnije v Ljubljani.

(Kapelnika) išče Postojnska godba. Prosilci morajo biti slovensčine in nemščine popolnoma zmožni. Prošnje do 1. julija društvu Postojnske godbe.

(Iz Celja) se nam poroča: Kakor povsod, bomo tudi v Celji imeli svečanost na čast sv. Cirilu in Metodu. Vršila se pa bode pri sv. Jožefu poleg Celja. Častiti oo. lazaristi bodo vodili od 27. junija do 5. julija slovesnost. K začetku, 27. junija ob 4. uri popoldne, pridejo premil. knezoškof sami in potem bodo skozi celo osmine vsaki dan po tri pridige. Dobivali se bodo popolni odpustki z navadnimi pogoji.

(Srebrni križec) za zasluge dobil je uradni sluga pri okrožni sodnji v Celji, Franc Perko, ob pri-

liki petdesetletnice zvestega in pohvaljenega službovanja.

Razne reči.

— Že zopet otroci morileci! Iz Düsseldorfa poroča se grozen čin spridene nemške mladine. Pred neko hišo igralo se je več otrok po 9, 10, 12 do 16 let starih, med kterimi je bil tudi 16letni sin delavca Schilinga in se je z drugimi vred igral. Nastal je prepir, mladi Schilling skoči po nabasano očetovo puško in med prepirljivec vstrelji. Troje otrok je silno nevarno ranjenih, dvema šlo je svinčeno zrnje le v meso. Mladi Schilling se je na to povrnil v hišo, kjer si je z britvijo vrat prerezal, vendar ne do smrti.

— „Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo je imelo lansko leto dohodkov 6,985.117 gold. 31 kr., izdatkov 6,817.779 gold. 90 kr., in čistega dobička 167,337 gold. 5 kr., ter ima rezervnega zaklada 2,606.406 gld. 5 kr. Popolnoma vplačana delniška glavica znaša 3 milijone gold. Skupnega poročstva premoženje presega pa 10 milijonov gold. To zavarovalno društvo sme se po vsej pravici prištevat k najboljšim zavarovalnim zavodom ter je v dobi svojega 20letnega obstanka že nad 23 milijonov gld. škode izplačalo.

Telegrami.

Dunaj, 11. junija. Pri mestnih volitvah v Dalmaciji voljen je bil v Zadru Šupuk s 1130 glasovi proti Lapeni, ki je 836 glasov dobil; v Špljetu je izvoljen vodja velike realke Borčić z 791 glasovi proti grofu Bonda, ki ima 525 glasov. Oba izvoljenca sta narodnjaka.

London, 11. junija. Kraljica povrnila se bo prej ko ne konec bodočega tedna v Windsor.

Madrid, 10. junija. Včeraj zbolele so tukaj 4 osebe za kolero, jedna pa umrla. Ljudstvo je razburjeno. Mnogo družin beži.

Opazka vredn. Včerajni telegram „London, 10. junija“ je nam pokvarjen došel v roke, kar nam je bilo še le danes po primeri s telegrami po družih listih mogoče razsoditi. Glasil se je: „London, 10. Juni. Montag hier sechs Cholerafälle gestern sechs Fälle worunter drei Todesfälle in Madrid Cholera-spital errichtet.“ Vse, kar je tukaj govorjenja o Londonu velja o Madridu in v Londonu menda še ni kolere. Vsaj po današnjih listih še ni nikjer sledu o njej.

Umrli so:

9. junija. Antonija Vrhove, zidarjeva hči, 6 dni, Koldvorske ulice št. 28, slabost.

V bolnišnici:

8. junija. Katra Krems, gostija, 60 let, vodenica. — Anton Hribar, gostač, 69 let, jetika.

Tujci.

9. junija.

Pri **Maliču**: Marija Kavčič, grajščakova soproga, z Dunaja. — Stern, Kaler, Preglhof, Singer, trgovci, z Dunaja. — Janez Schrimpe, trgovec, iz Warnsdorfa. — Mirosl. Pogačnik, stotnik avditor, iz Trebinja. — Josip Pretnar, komi, z Beljaka. — Marka Košer, c. k. notar, iz Idrije. — Franc pl. Gargaroli, zasebnik, iz Senožeč. — Moline, zasebnica, s hčerjo, z Tržiča.

Pri **Stonu**: Adolf Koch pl. Langentreu, c. k. dvorni svetnik, z Dunaja. — Adolf Scherer, zasebnik, z Dunaja. — Žiga Falkenau, trgovec, iz Praga. — Josip Schüssler, trgovec, s soprogo, z Trsta. — Drepi, Manhart, Hauser, zasebniki, iz Trsta. — F. Kohnfelder, trg. z lesom, iz Trsta. — Maks Eizler, trgovec, iz Kaniže. — Vojteh Walland, trg. z lesom, z Štajarskega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Fährdrich, železn. uradnik, z Dunaja. — Peterčič, c. k. poročnik, iz Zagreba. — Engelb. Klavzer, zasebnik, iz Laškega trga. — L. Sevar, trgovec, iz Nove vasi.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 08 kr., — domača 7 gl. 42 kr. — Rž 6 gl. 60 kr. — Ječmen 4 gl. 95 kr. — Ajda 5 gl. 78 kr. — Proso 6 gl. 76 kr. — Turšica 5 gld. 78 kr. — Oves 3 gl. 80 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11 junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 10 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	859 „ — „
Kreditne akcije	258 „ 60 „
London	124 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 85 ⁵ / ₁₀ „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	60 „ 90 „

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (15)

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl. 80 kr.
b) Prvi poduk	— „ 60 „
c) Fiziko in kemijo	— „ 60 „
d) Prirodops	— „ 56 „
e) Zemljepis	— „ 26 „
f) Geometrijo	— „ 24 „
g) Malo fiziko	— „ 23 „
h) Domovinoslovje	— „ 20 „
i) Pripovedi iz zgod. Štajerske	— „ 6 „
j) Opis krškega okraj. glav.	— „ 30 „
k) Zgodovina štaj. Slovencev	1 „ 20 „

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo.

Letni račun „Foncière“ Peštanske zavarovalne družbe za leto 1884 kaže

dohodkov gld. 6,985.117·31

izdatkov „ 6,817.779·90

in čistega dobička „ 167.337·05

Rezervni zakladi znašajo gl. 2,606.406·05. — Popolnoma vplačani delniški kapital je 3 milijone gl. av. v. — Skupno poročstvo je okoli 10 milijonov gl. av. v.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo šteje toraj po vsi pravici k najbogatejšim asekurančnim zavodom.

V dobi 20letnega obstanka (do 1880 kot „Peštansko zavarovalno društvo“) izplačalo je društvo nad 23 milijonov gld. av. v.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo

zavaruje **proti škodi požara**: poslopja, hišno orodje, zaloge blaga, poljske pridelke; na **človeško življenje** in **zrealne šipe** proti vbitju ali vlom.

Zavarovalnina se cenó računa. Zavarovanja na več kot 4 leta, prejema se po posebno vgodnih pogojih.

Škode pregledajo in izplačujejo se takoj in popolnoma.

Zaželene razjasnila dajo, in zavarovalne naročila sprejemajo po vsih večjih krajih nastavljeni opravniki društva. Na zahtevo preskrbi cenitev zavarovalnih predmetov ter izdelavo zavarovalnih naročil vrhovno nadzorstvo v Ljubljani.

Do gosp. posestnikov, poslopij, zemljišč, zalog blaga, hišnega orodja, zrealnih šip itd. kakor tudi do vsih onih, ki bi želeli zavarovati na življenje, gre topla prošnja, da oglašé svoje dotične naročila pri deželnih g. opravniki ali pa pri se najvljudneje priporočujočemu

Franc Dreniku

v Ljubljani, Kongresni trg št. 14, II. nadstropje.

(1)